

OBMEJNA PATRULJA.

kadar sem prišel k njemu. Preiskaval in študiral je dan na dan, brez počitka in presledka. S kakimi čustvi se je moral sedaj ob boleznih odtrgati od svoje knjižnice, kjer si je bil nagradil toliko jezikovnih zakladov in kjer je prebil vse svoje življenje, mi je težko povedati. Gospa soproga mi je pravila, da je silil v knjižnico, dokler je le še mogel s postelje. Kadar ga je pustila v njej samega, mu je šlo na jok in slišala ga je večkrat vzdihovati. Ko se je vrnila v knjižnico, ga je našla navadno pri skladih knjig, katere je le še po hrbtu in platnicah gladil, ko jih odpirati in prebirati ni več mogel.

Mož najlepših let izprva ni mogel verjeti, da bo treba dati slovo knjižnici in delu. Toda ko je spoznal, da mu moči vidno pešajo, se je jel na smrt vestno pripravljati. Kakšne misli so ga obhajale že več kot leto dni pred smrtjo, nam kaže kratko pisemce, katerega mi je poslal s fotografijo, katere sem ga prosil. Glasi se:

„Častiti gospod doktor!

Tukaj Vam pošiljam zaproseno senco, ki bo morda v resnici kmalu — prava senca (*senca*). Priporočam se Vaši molitvi in

Vas prisrčno pozdravljam.

Vam vdani

K. Štrekelj.

V Gradcu, dne 5. februarja 1911.“

Dasi ni svojim domačim o smrti nikoli niti besedice črnil, je vendar ukrenil vse potrebno. Uredil je natančno in premišljeno svojo rokopisno ostalino. Zložil je vse listke in papirje po posameznih strokah in jih povil v posebne snopiče. Uredil je tudi vsa pisma in sploh vse gradivo, ki ga je smatral vrednim, da se shrani. Pred domačimi pa je vse to tako skrivljal, da ni gospa o tem ničesar vedela in smo spoznali vse to šele po njegovi smrti, ko smo pregledovali njegovo literarno zapuščino.

Skrbno je uredil tudi svoje dušne stvari. Bil je dvakrat previden in ob nedeljah dopoldne je vzel, dokler je mogel mašno knjigo v roke, da je bral iz nje mašne molitve. Ko so mu moči popolnoma opešale, mu jih je morala brati gospa soproga.

* * *

Profesor dr. Karol Štrekelj je bil med našimi jezikoslovci mož posebne vrste. Po Miklošiču se je navdušil za etimologijo, s katero se je v svojem življenju največ bavil. Zasledoval je etimološke rezultate vseh indoevropskih jezikov. Kot samostojen preiskovalec pa je nastopil pri slovanski in še prav posebno v slovenski etimologiji, kjer nam je odkril neštivilno tujk in izposojenk, katere so vzeli Slovani od svojih sosedov. Ta študij pa ga je dovedel tudi do nasprotnega uspeha, da je namreč zasledil tudi v besednem zakladu naših sosedov jako mnogo našega blaga, katerega nam sosedje ne bodo mogli utajiti. S tem je zvršil za Slovence in Slovane sploh veliko kulturno delo, katero so jeli naši tuji sosedje že sami upoštevati. Ko je izšlo njegovo delo o slovenskih elementih v besednem zakladu štajerskih Nemcev, je med nemškimi jezikoslovci kar završalo. Ker je bil spis, ki je izšel v mariborskem „Časopisu za zgodovino in narodopisje“, slovenski, so dohajale na Štreklja od vseh strani prošnje, naj ga priobči tudi nemški; posameznim učenjakom pa je moral pošiljati nemške ekscerpte. S tem delom se je predmenoj nekoč celo izrečno pobahal, da si se v svoji izredni skromnosti ni imel navade ponašati.

Svoje etimologične razprave je priobčeval ponajveč v zborniku „Archiv für slavische Philologie“. Izmed večjih se nahajajo tam razprave: Zur slavischen Fremdwörterkunde (XII. 451—474